

Tvivl om ved andre Anvendelser af Grundlovens § 80. Hvis man tænkte sig en Lov gennemført, der utvetydigt gik ud paa Konfiskation uden Erstatning af enkelte Mænds Ejendom, vilde det neppe bestrides, at den vilde være ugyldig, selv om Loven nok saa meget betegnedes sig som en Skattelov, og selv om den paagældende Minister ved Fremsettelsen nok saa kraftigt forsikrede, at den var bygget paa et legitimt Skattegrundlag, uagtet Grundlovens § 80 som bekendt kun værner imod Konfiskation og ikke mod Skattepaalæg. Og lige saa klart er det, at den i 1915 indsatte nye Bestemmelse i Grundlovens § 80, 2det Stk., hvorefter et af Rigsdagen vedtaget Lovforslag vedrørende Ekspropriation af Ejendom ikke maa indstilles til kongelig Stadfæstelse, hvis $\frac{1}{3}$ af Folketingets Medlemmer kræver det, ikke bliver uanvendelig, fordi en Lov om Ekspropriation ikke betegner sig som saadan, men for at tilsløre det virkelige Forhold kalder sig f. Eks. en Skattelov, hvilket da ogsaa udtrykkeligt udtaltes i Grundlovsudvalgets Betænkning af 17. April 1915*). Nu var som bekendt den Regering, der gennemførte Loven af 1921, i Modsætning til den lige foregaaende, en Modstander af en udvidet social Forsorgslovgivning paa et rent Understøttelsesgrundlag og krævede Hjælp til Selvhjælp, og derfor var det naturligvis den daværende Indenrigsminister meget om at gøre at pointere, at dens Forslag som bygget paa et „Forsikringsgrundlag“ var meget forskelligt fra og meget bedre end Forgængerens, medens Oppositionspartierne derimod desuagtet *enstemmigt* accepterede Loven ogsaa i dens nye Form, fordi den efter deres Mening trods Forandringen reelt hvilede paa ganske samme Grundlag, nemlig paa Samfundets sociale Pligt til at forsørge de mindre bemidlede Klasser.

Men dertil kommer, at Ordet „Forsikring“ jo baade i Retssproget og navnlig i daglig Tale kan bruges om mange andre Ting end en egentlig Forsikringskontrakt (Assurance) i privatretlig Forstand. Om Forsikring kan tales overalt, hvor der retlig eller faktisk er skabt en Sikkerhed for en Ret eller en Ydelse eller en vis Tilstands Opretholdelse, hvad enten dette sker ved Pant, Kaution, Depositum eller anden Sikkerhedsstillelse, jfr. D. L. 1—21—7 og 10, ja, selv om Sikkerheden kun skabes ved en skriftlig eller mundtlig Erklæring, jfr. den højtidelige *Forsikring*, som efter Grundloven saavel Kongen som alle Rigsdagsmænd og Embedsmænd skal give om at holde Grundloven. Deri, at Loven betegner sig som en Lov om Invalideforsikring, behøver derfor ikke at ligge andet og mere end, at den ved sin Ordning vil sikre de arbejdende Klasser mod Invaliditet, og at den ved at kalde denne Ordning Forsikring yderligere vil give Statens Forsikring eller Tilsagn for, at Invaliderne faar en virkelig Ret til en bestemt aarlig Rente, der ikke skal være afhængig af Skøn eller betragtes som almindelig Fattigunderstøttelse.

Og det interessante er, at denne Forstaaelse af Ordet „Forsikring“ netop blev meget stærkt gjort gældende under Forhandlingen om Loven, om ikke fra Regeringens Side, saa dog fra Ordførerne for de to Oppositionspartier, der imidlertid *enstemmigt* tiltraadte Loven, og hvis Forstaaelse af denne derfor ikke kan være uden Betydning. Saaledes udtalte det radikale Partis Ordfører, Folketingsmand, Forsikringsdirektør *Gamborg*, Folketingstidende 1920—21, Sp. 2880, følgende: „Det ærede Medlem Hr. Borgbjerg skelnede mellem Forsørgelse og Forsikring paa den Maade, at hvis Folk selv, Befolkningen selv, *betaler med****) til Sagens Gennemførelse, foreligger der Forsikring, og ellers foreligger der Forsørgelse. Det ærede Medlem Hr. Hegelund-Lange****) tog det paa lignende Maade, men gik i Virkeligheden noget videre — det skal jeg komme tilbage til om lidt. Det er vel den almindelige Sprogbrug, men jeg mener, den er ukorrekt, og jeg mener, at den burde ændres. Forsikring foreligger der selvfølgelig, hver Gang der foreligger *en Forsikring om*†), at Menneskene har en *Ret* i en vis Situation, og hvis Staten altsaa vedtager en Lov, hvorved Statens Borgere faar en Ret til i den og den Situation at faa den og den Ydelse, foreligger der en Forsikring ganske uafhængigt af, hvorledes Midlerne til Forsikringens Gennemførelse skaffes til Veje. Der foreligger ikke en Forsørgelse undtagen i saadanne Tilfælde, hvor man i og for sig ikke vil tilkende Individet nogen Ret, men hvor man af humane Grunde eller fordi man nu en Gang er nødt til det, maa forsørge den og den Drukkenbolt eller den Dovendidrik, som ikke vil skaffe sig Livets Ophold selv. Mad skal han have, derfor forsørger man ham, men der er ikke nogen Forsikring, for han har

*) Se *min* Statsforfatningsret II S. 22 flg.

**) Udhævet her.

***)) Regeringspartiets Ordfører.

†) Udhævet her.